

Informatizacija poslovnih procesov v upravi – IPPU

VAJA 3

Procesni pogled
Diagram poteka
Diagram aktivnosti

Razvoj seminarske naloge

- ↳ 1. Predstavitev organizacije
 - ↳ 1.1 Organiziranost organizacije
 - Organigram
 - ↳ 1.2 Predstavitev obravnavanega postopka
 - Diagram aktivnosti
 - Strukturni graf

PREGLED METOD IN TEHNIK MODELIRANJA POSTOPKOV

Diagram poteka

Strukturni graf

Diagram toka podatkov

EPC diagram

Odločitvene tabele

Prehodni diagrami

UML diagrami

Funkcijski graf (1)

- ↳ je namenjen modeliranju *funkcijskega pogleda* na poslovni sistem
- ↳ ne prikazuje *izvajanja* procesa (dinamičnosti), temveč le *hierarhično strukturo* postopkov (statični pogled na proces)
- ↳ ima obliko *strukturnega grafa* (narobe obrnjeno drevo)

Funkcijski graf (2)

- ↳ *Koren* grafa (najvišji nivo) predstavlja *poslovni proces*
- ↳ *Vozlišča* predstavljajo *postopke* poslovnega procesa
 - ↳ v lik vpišemo *ime* postopka in njegovo *hierarhično številko*
 - ↳ *ime* odraža, kaj se v *postopku dogaja*
- ↳ *Povezave* med vozlišči predstavljajo *strukturo* postopkov (*neusmerjene povezave*)
- ↳ *Listi* (zaključki vej) so *elementarni postopki*
- ↳ Do grafa pridemo s pomočjo *funkcijske dekompozicije*

SERVISIRANJE
VOZILA
0

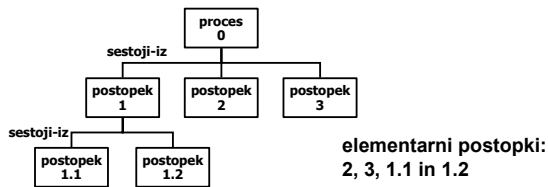
SPREJEM
VOZILA
1

Funkcijska dekompozicija

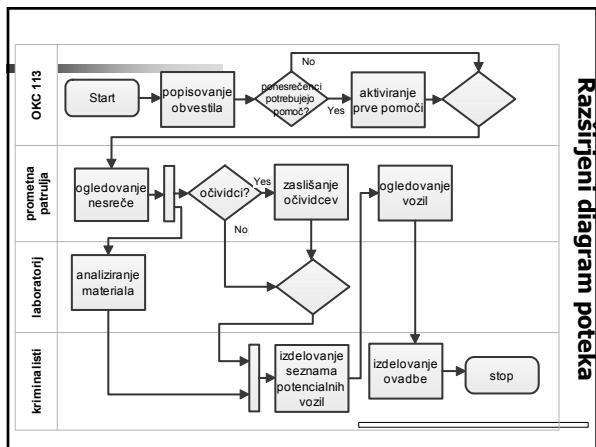
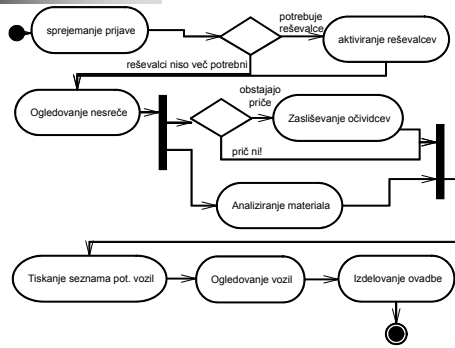
- ↳ Pripelje do razmerja *'sestoji-iz'* med nadrejenim vozliščem in podrejenimi vozlišči
- ↳ **ZAKAJ?** Poslovni procesi so praviloma *kompleksni*, kar predstavlja *problem razumljive predstavitve* postopkov – kompleksnost rešujemo s pomočjo funkcijske dekompozicije.
- ↳ **KAJ?** Funkcijska dekompozicija je *postopno, sistematično razstavljanje* poslovnih procesov na njihove elementarne sklope – manjše, preglednejše, obvladljivejše celote: elementarne postopke.
- ↳ **KAKO?** Od kompleksnega k enostavnemu oziroma od poslovnega procesa k elementarnim postopkom: *od zgoraj navzdol* ('top-down').

Elementarni postopek

Elementarni postopek je najmanjša za uporabnika smiselna enota, katere izvedba predstavlja zaključeno celoto in je opredeljena z vhodno/izhodnimi podatki ter izvedbenimi pravili.

Nesreča s pobegom – diagram aktivnosti

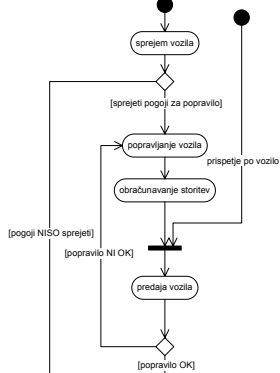

Strukturni graf za nesreĉo s pobegom

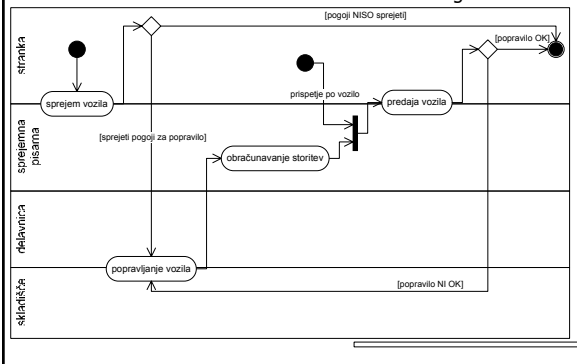
Diagram aktivnosti

PRIMER: Servisiranje vozil

Razširjeni diagram aktivnosti

Ni del seminarske naloge

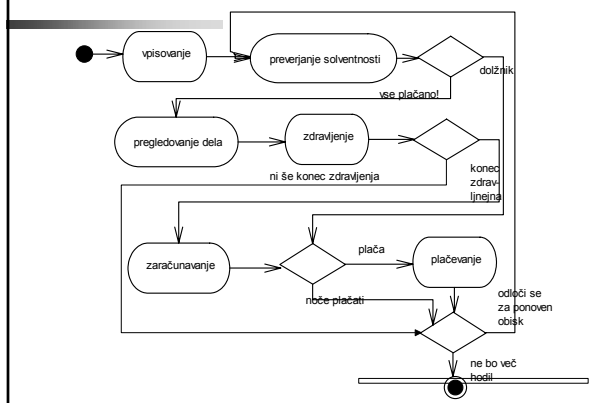
Funkcijski graf – pravila

- ↳ Usklajen s *podrobnim opisom procesa*
- ↳ V nalogi prikazati *vsaj dva hierarhična nivoja*
- ↳ Ko *razstavljamo* posamezen postopek, sta na nižjem nivoju *vsaj dva podpostopka*
- ↳ Vključimo *vse postopke*, tudi tiste, ki se izvedejo samo ob določenem pogoju
- ↳ *Vrstni red* postopkov na posameznem nivoju *ni pomemben*

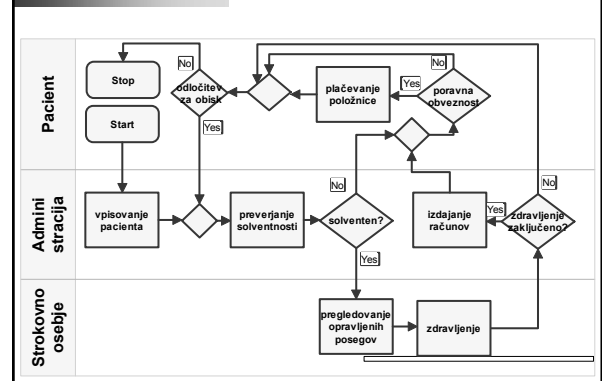
Funkcijski graf

Podroben opis procesa

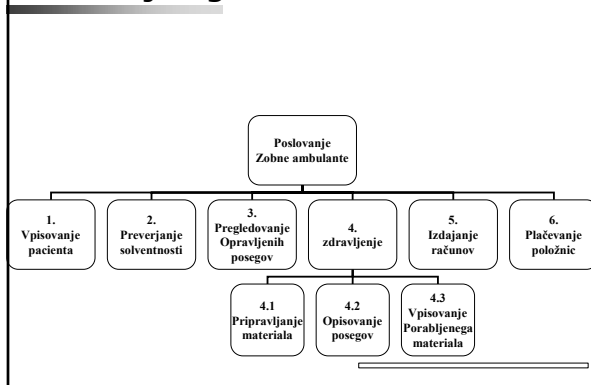
Zobna ambulanta - DA

Zobna ambulanta - DP

Funkcijski graf - Zobna ambulanta

PREGLED METOD IN TEHNIK MODELIRANJA POSTOPKOV

Diagram poteka

Strukturni graf

EPC diagram

Diagram toka podatkov

Odločitvene table

Prehodni diagrami

UML diagrami

Procesni pogled na poslovni sistem

EPC diagram
(Event-driven Process Chain oz. dogodkovno vodena veriga procesov)

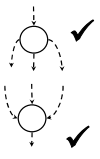
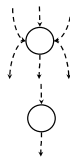
EPC diagram

- Je namenjen modeliranju *procesnega pogleda* na poslovni sistem
- Prikazuje *potek izvajanja* poslovnega procesa ali postopka (*dinamičnost*):
 - zaporedje
 - vzporednost
 - alternative (različne možne poti)
- Posebej so poudarjeni *pogoji* za izvedbo posamezne aktivnosti

EPC – osnovni koncepti

- dogodek* označuje dogodek (event), dejanje ali stanje, ki sproži ali omogoči izvajanje procesa ali posamezne aktivnosti oz. opisuje stanje po zaključeni aktivnosti

- aktivnost* označuje eno ali več medsebojno povezanih aktivnosti ali postopkov – posamezni 'korak', ki ga izvedemo (function)

- logični povezovalniki* usmerjajo potek izvajanja aktivnosti (prikazujejo logiko izvajanja procesa)

- kontrolni tok* nakazuje potek izvajanja procesa: medsebojno povezuje dogodke, aktivnosti in logične povezovalnike (*usmerjena povezava, črtkana črta, ni poimenovana*)

- povezovalnik strani* – dodatni simbol za povezovanje strani, ko so diagrami preveliki, da bi jih narisali na eni strani

EPC – logični povezovalniki

- Poznamo tri vrste logičnih povezovalnikov:
 - IN: izvesti *vse* može poti (vzporednost)

 - ALI: izvesti *eno* od možnih poti (lahko tudi več ali pa nobene)

 - krepki ALI: izvesti *natanko eno* od možnih poti

- Logični povezovalnik prikazuje točko:
 - razdruževanja* tokov (en vhod in več izhodov)

 - združevanja* tokov (več vhodov in en izhod)

- NE sme imeti:
 - hkrati več vhodov in več izhodov*
 - samo enega vhoda in enega izhoda*

EPC – pravila osnovne verige

- Vsak diagram se *začne in konča z dogodkom*
- Osnovno zaporedje je: *dogodek → aktivnost → dogodek ...*; torej:
 - na poti med dvema aktivnostma je vedno vsaj en dogodek*: dve aktivnosti nista nikoli neposredno medsebojno povezani
 - na poti med dvema dogodkoma je vedno vsaj ena aktivnost ali logični povezovalnik*: dva dogodka nista nikoli neposredno medsebojno povezana

EPC – prikaz pravil

